

Papság és Istennek tetszés

Levélmelléklet egy katolikus ifjú részére

Katolikusnak születtem. Abban a felekezetben nőttem föl, amelyben a papság nőtlenségi és engedelmisségi fogadalomhoz kötött vezetői életforma. A nőtlenség egyházi (kánonjogi) tárgykörbe tartozó kérdés, amely elvileg bármikor megváltoztatható, nem úgy, mint a dogmatikai kérdések, amelyekben legfeljebb a dogmafejlődési új értelmezés megengedett. Ennek ellenére a katolikus közbeszédben, az áthagyományozott közmeggyőződésben az él, hogy ez a cölebsz életforma Isten akaratának kiemelkedő teljesítése: így tud a pap teljes életodaadással Isten szolgálatára lenni. Ennek spirituális hangsúlyát emeli ki az is, hogy ezáltal a férfi „alter Christus”-szá válik, mintegy annak a Krisztusnak a megjelenítője, aki tudvalevően „nazir” (Istennek szentelt férfi) volt, és így nőtlen is.

Az **alapot** illetően újra kell gondolnunk és fogalmaznunk a fentieket. Teszem ezt azzal a tisztelettel, amely megilleti a cölibátusban hitelesen élő papjainkat. Teszem ezt azzal az irtalmas testvéri lelkülettel, amely megilleti azokat a paptestvéreinket, akik súlyos önértelmezési zavarokat hordoznak, kompenzációs szenvedélyekben szenvednek. Teszem ezt azzal a méltató szeretettel, amely megilleti mindazokat, akik beismerve alkati teherbíró képességük határait, tiszta döntéssel, egyházi rendezettséggel a házasság mellett döntöttek, akárhány év papi szolgálat után.

Mi az Isten akaratát velem? Ennél fontosabb kérdés nem lehet egy hívó ember életében. A papság szentségatlanilag olyan rangra emelkedett az egyháztörténelem során, hogy egy másik szentséggel, a házassággal összeférhetlenné lett, mintha ez az összeférhetlenség is Isten szeretetrendjéből fakadhatna. Az ősegyház házassági gyakorlata (Péter és apostoltársai is házasok) csak a püspök (*episzkoposz*) esetében határozta meg, hogy „egyszer nősült” legyen. A történelmi egyház a maga struktúrájával, kánonjogi szabályozásaival igyekezett biztosítani működésének stabilitását. Ennek kiemelkedő része, hogy kizárólagosan neki dolgozó vezetőket nevel, és ezt a cölibátus mellett még az engedelmisségi fogadalommal is megerősíti. *Jézus tanítása szerint Isten akaratának teljesítése minden ember alapvető hivatása.* Erre teremtette és

erre hívta meg Isten az embert. Egyetlen hivatásunk van, papnak, szerzetesnek, laikusnak..., mindannyiunknak: Isten Országának építése itt a földön, a transzcendens folytatás reményével. A papnak is ez a dolga, a családossal is ez. Vannak olyan foglalkozások, amelyek nagyobb átfedésben vannak ezzel az általános küldetéssel, ilyen a papság, az orvoslás, a pedagógia. Méltán, de tévesen nevezzük ezeket „hivatásnak”, vagyis Istentől nekünk szóló meghívottságnak. Megélhetések, foglalkozások ezek is, amelyeket lehet Istennek tetszően, és lehet Istennek nem tetszően gyakorolni. Bizony, Istennek nem tetsző a hiteltelen papi élet, az energiáinak nagy részét a nőtlensége megőrzésére fordító papi aszketizmus. Az ember teljes odaadottságát kérő Isten ugyanígy szomorkodhat a hiteltelen családossal élet miatt, a páros magányban élés, az elviselésben vergődő élet, az egymás Istennek tetszésének szolgálata helyett a rivalizálásban küszködő élet miatt. Lényeg, hogy megtaláljam, hogy VELEM mi az Isten terve az ő Országának építése tekintetében.

Mítoszalanítanom kell a papi életet. A hivatalos tanítás szerint a felszentelés „eltörölhetetlen jegyet” ad a felszenteltnek, és kiemeli, megkülönbözteti a többi embertől, a laikusoktól. Minőségi változást hozó szentség ez, amely – mint a többi szentség – meg is valósítja azt, amit jelöl: minőségi emberré tesz, a többi ember fölé emel. Ha ez így lenne, akkor csak szent papjaink lennének.

A papi életnek is megvan a *szakmai* része. Munkálkodnia kell mint szentség- és szentelmeny-kiszolgáltató felekezeti alkalmazottnak, ennek adminisztrációs, anyagi és erkölcsi felelősségével. Van munkaköri leírás (jurisdikció = kinevezés), szervezeti és működési szabályzat (kánonjog), és ezek be nem tartása munkáltatói (püspöki) szankciókat von maga után. Akkor is így van ez, ha mindezeknek szakrális jellegű neveket adunk. A papi életnek van közvetlenül Isten Országát építő része is, ami a megtéréseket segítő igehirdetésben, lelki vezetésben, jézusi közösségépítésben és az emberek mindennemű szolgálatában nyilvánul meg. Ennek kiemelkedő része a szentségek méltó kiszolgáltatása. Ez a szolgálat kapott olyan

misztikus szemléletet, amely szerint Isten maga működik, amikor a pap a kultikus cselekedeteket végzi. Mintha Isten emberi feltételekhez kötné a maga szeretetét. Ez az, ami miatt az Isten nagyon szeretni akaró ember még a papi nőtlenséget is vállalni akarja.

A lelkesedés azonban kevés az életre szóló döntéshez. A papsághoz és a házassághoz egyaránt kevés. A tárgyilagos önismeretre jutás feladata nem kerülhető ki sem a papság iránti érzelmi vonzódással, sem szülői, családi elvárásokkal, vágyakkal, sem szerelmi csalódásokkal, sem önértelmezési zavarokkal. Odaadja magát az ember, valakit (önmagát) valakiért (Istenért). Házasságban ugyanígy önmagunkat adjuk Istennek – azzal, hogy választott társunkkal együtt akarjuk végezni az Országépítésnek családossal művét. Egy szakma megválasztásakor a megélhetés (fizetés és pozíció) és a lelkiség alapján döntünk (például hóhérnak nem megyünk), alkalmasságunk figyelembevételével. A keresztény házasságban nem a megélhetéshez (gazdag pár), hanem az Istennek tetszeni akaráshoz választunk társat egy életre. A cél ereje határozza meg döntésünket, annak minden előnyös (közös sikerélmény) és hátrányos (esetleges elmarasztalás, üldöztetés) következményével együtt.

Teremtő Atyánk szerint nem jó a felvetés, ha azt mondom: *vagy pap akarok lenni, vagy papa.* Az emberi, felekezeti helyzet miatt azonban ma még ott van ez a VAGY, ez a katolikus szentségi összeférhetlenséget kifejező szó. Más keresztény felekezetekben ez nem kérdés. Görög katolikus, ortodox, református, evangélikus papok... – mind házasodhatnak. A katolikus papság létszámának csökkenése nem azért van, mert Isten nem akar küldeni munkásokat aratásába. Az „árukapcsolás” miatt van, amely szerint ha katolikus pap akarok lenni, vállalom kell a nőtlenségi és engedelmisségi feltételeket. Isten Országának csak úgy valósulhat meg a földön, ha *személyére szabottan ki-ki megvalósítja igeszolgálati, megszentelő szolgálati és közösségépítési küldetését* – akár családossal, akár papi életformára kötelezi el magát.

Király Ignác